

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er i hovedtræk en genfremsættelse af et af miljøministeren tidligere fremsat lovforslag, jf. Folketingstidende 1987-88, 1. samling, forhandlingerne sp. 6788 og sp. 7834 samt tillæg A sp. 4177.

Forslagsstillerne har i forhold til miljøministerens oprindelige lovforslag foretaget følgende forbedringer:

1. Naturgenopretning indføjes som et sideordnet formål i loven.
2. Den generelle beskyttelse af truede naturtyper, lovens § 43, udvides til at omfatte:
 - a. ferske enge og overdrev
 - b. jord- og stendiger med tilhørende løvbærende hegn
 - c. desuden ændres arealgrænserne for de øvrige beskyttede naturtyper:
 - søer og vandhuller fra 500 m² til 100 m²
 - heder fra 5 ha til 2.500 m²
 - moser fra 5.000 m² til 2.500 m²
 - strandenge fra 3 ha til 2.500 m²
 - strandsumpe fra 3 ha til 2.500 m²

Samtidig forenkles og harmoniseres arealberegningreglerne. Det anvendte størrelseskriterium 2.500 m² er identisk med den mindste grænse, som anvendes på Geodætisk Instituts kortmaterialer. En grænse på 2.500 m² vil således gøre det betydelig enklere for borgeren at vurdere, om et givet område kan formodes at være omfattet af bestemmelsen.

Sten- og jorddiger med tilhørende levende løvbærende hegn er vigtige landskabselementer, der er i kraftig tilbagegang og derfor må sikres. Ud over deres kulturhistoriske værdi har digerne med deres hegn betydning som nogle af de sidste levesteder i agerlandet samt i spredningsbiologisk og landskabelig henseende.

3. Der åbnes mulighed for efter aftale mellem landbrugsministeren og miljøministeren at fastsætte regler om beskyttelsesbrømmer langs ferske vande og moser.
4. Der er i forslaget sket en udvidelse af almenhedens adgang til private skove (§ 55, stk. 3), således at man kan cykle på skovveje og færdes til fods uden for skovvejene.

Denne forenkling og harmonisering af reglerne om almenhedens færdsel og ophold i skovene skal ses i sammenhæng med, at miljøministeren ved ændring af lovens § 55, stk. 5, får en yderligere mulighed for at udforme regler for dækning af skader, der opstår som følge af offentlighedens færdsel i de private skove.

Siden lovrevisionen i 1969, hvor offentligheden fik ret til at færdes til fods på vejene i de private skove og på uindhegnede udyrkede arealer, er der ikke ved de fire efterfølgende lovændringer givet offentligheden yderligere generelle muligheder for at færdes i naturen.

De senere års undersøgelse af befolkningens fritidspræferencer (Projekt Skov og Folk v/Niels Elers Koch) har dokumenteret, at skovene er det fritidstilbud, der har den største tiltrækning. Derfor finder forslagsstillerne, at der er behov for en udvidelse af offentlighedens adgangsmuligheder i de private skove.

5. Muligheden for fredning på sø- og fiskeriterritoriet forbedres ved, at det kan ske efter lovens kapitel III, svarende til fredninger på landjorden. Dette er nødvendigt, fordi der ofte er en økologisk, geologisk og landskabelig sammenhæng mellem land- og havområder, hvilket afføder et behov for en samtidig og koordineret fredning.

Endvidere var forudsætningen for at ophæve en tilsvarende bestemmelse i 1969, at ministeriet aktivt ville tage initiativ til en række fredninger på søterritoriet.

Dette er imidlertid kun sket i et meget beskedent omfang.

6. Mulighederne for at gennemføre naturpleje udvides væsentligt.

Forslaget indebærer, at der indføres en mulighed for amtskommuner og *Hovedstadsrådet* til at foretage naturpleje på ikke fredede arealer, der er omfattet af § 43 og 48 (fortidsminder). Endvidere åbnes der mulighed for at pleje ældre fredede arealer, som i dag ikke rummer plejebestemmelser. Denne udvidede mulighed for naturpleje er nødvendig, hvis vi skal bevare og genskabe en lang række af landets ofte kulturprægede naturværdier.